

(Αρ. κατάθεσης 37/11-6-93)

ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΤΟΥΣ 1993

Σήμερα, 9 Ιουνίου 1993, οι υπογράφοντες αφενός: α) Ιάσων Στράτος, Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών και εκπρόσωπος αυτού, β) Διονύσιος Κορφιιάτης, Πρόεδρος και Νικόλαος Σκορίνης Γενικός Γραμματέας της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας και εκπρόσωποι αυτής, γ) Δημήτρης Καψάλης, Πρόεδρος και Σοφοκλής Κολαΐτης Γενικός Γραμματέας της Ενώσεως Εμπορικών Συλλόγων Ελλάδος και εκπρόσωποι αυτής, και αφετέρου Λάμπρος Κανελλόπουλος Πρόεδρος και Φωτεινή Σιάνου Αν. Γεν. Γραμματέας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας και εκπρόσωποι αυτής, όλοι νόμιμα εξουσιοδοτημένοι, συνήλθαν στην Αθήνα στα γραφεία του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών για την υπογραφή της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας του 1993 και συνεφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1: Κατώτατα όρια αποδοχών

1. Τα γενικά κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων των εργαζομένων όλης της χώρας, όπως έχουν διαμορφωθεί την 31.12.1992 με βάση την ΕΓΣΣΕ των ετών 1991-1992, αυξάνονται από 1.1.1993 κατά ποσοστό 1,4% που προέρχεται από την ΕΓΣΣΕ αυτή (άρθρο 3 παρ. 2) και εν συνεχεία με ποσοστό 4% που συμφωνείται με την παρούσα για την 1.1.93. Τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 30.6.1993 προσαυξάνονται με 1% που προκύπτει από τις υποχρεώσεις της ΕΓΣΣΕ 1991-1992. Στους προσαυξημένους με το 1% μισθούς και ημερομίσθια χορηγείται την 1.7.1993 αύξηση σε ποσοστό 7%.

2. Μετά τις αυξήσεις της προηγούμενης παραγράφου τα νέα γενικά κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων καθορίζονται ως εξής:

α) Εργατοτεχνίτες και εργατοτεχνίτριες, που δεν έχουν συμπληρωμένη τριετή υπηρεσία ή προϋπηρεσία και είναι άγαμοι βασικό ημερομίσθιο από 1 Ιανουαρίου 1993, δρχ. 4.081 και από 1 Ιουλίου 1993, δρχ. 4.411.

β) Υπάλληλοι, που δεν έχουν συμπληρωμένη τριετή υπηρεσία ή προϋπηρεσία και είναι άγαμοι, βασικός μισθός από 1 Ιανουαρίου 1993 δρχ. 91.206 και από 1 Ιουλίου 1993 δρχ. 98.568.

γ) Τα ανωτέρω συνολικά γενικά κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων εφαρμόζονται αντιστοίχως, ανάλογα με το χρόνο απασχολήσεως, και για τους μαθητευόμενους εργατοτεχνίτες, καθώς και για τους υπαλλήλους που έχουν συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας τους.

Άρθρο 2: Υπολογισμός επιδομάτων

Τα επιδόματα που προβλέπονται από Εθνικές Γενικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας ή όμοιας έκτασης διαιτητικές αποφάσεις, υπολογίζονται επί των γενικών κατωτάτων ορίων μισθών και ημερομισθίων της παραγράφου 2 του άρθρου 1.

Άρθρο 3: Εισφορά για καταπολέμηση της ανεργίας

Επί πλέον των νομοθετημένων εργοδοτικών και εργατικών εισφορών στον Οργανισμό Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), συμφωνείται η καταβολή σε ειδικό λογαριασμό του ΟΑΕΔ -με τον ισχύοντα μηχανισμό είσπραξης- από 1.9.1993 και εφεξής, πρόσθετη εργοδοτική εισφορά 0,50% και πρόσθετη εργατική εισφορά 0,20% με προορισμό την ενίσχυση προγραμμάτων αντιμετώπισης της ανεργίας. Τα ποσοστά αυτά θα υπολογίζονται για όλους τους εργαζόμενους επί του ισχύοντος κάθε φορά κατωτάτου βασικού ημερομισθίου της ΕΓΣΣΕ.

Μικτή ομάδα εργασίας αποτελούμενη από 3 εκπροσώπους της ΓΣΕΕ και από 1 εκπρόσωπο του ΣΕΒ, της ΓΣΕΒΕΕ και της ΕΕΣΕ, θα μελετήσει και θα εισηγηθεί τους τρόπους αξιοποίησης και διαχείρισης των ανωτέρω πρόσθετων εισφορών.

Η πρωτοβουλία και ευθύνη αυτών των ρυθμίσεων ανήκει στα συμβαλλόμενα μέρη τα οποία θα ζητήσουν και την συνεργασία των αρμοδίων κρατικών φορέων.

Οι πόροι θα διατεθούν για την ενίσχυση των μακροχρόνια ανέργων, των νέων που δεν μπορούν να βρουν δουλειά, τη χρηματοδότηση έκτακτων προγραμμάτων ενίσχυσης των ανέργων ή κάλυψης των ιδιαιτέρων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι των περιοχών που βρίσκονται σε κρίση, και την επανένταξη των ανέργων στον παραγωγικό μηχανισμό μέσα από ποικίλους τρόπους που θα έχουν τον ίδιο σκοπό.

Η ομάδα δεσμεύεται να ολοκληρώσει το έργο της μέχρι 30.8.1993. Σε περίπτωση ουσιώδους βελτιώσεως των δεικτών ανεργίας τα συμβαλλόμενα μέρη θα επανεξετάσουν το θέμα.

Άρθρο 4: Εργοδοτική εισφορά για Επαγγελματική Κατάρτιση

Η πρόσθετη εργοδοτική εισφορά ποσοστού 0,25% για επαγγελματική κατάρτιση, που προβλέπει το άρθρο 4 της ΕΓΣΣΕ των ετών 1991-1992, εφαρμόζεται από 1.1.1994 και εφεξής.

Τα εισπραττόμενα ποσοστά από την πρόσθετη αυτή εργοδοτική εισφορά, -με τον ίδιο μηχανισμό εισπραξης όπως και τα λοιπά έσοδα του ΟΑΕΔ, μαζί με εκείνα που προέρχονται από την εργοδοτική εισφορά 0,2% της ΕΓΣΣΕ του 1988, θα περιέρχονται σε ΝΠΙΔ που θα συσταθεί υπό την εποπτεία του ΟΑΕΔ. Μικτή 6μελής Επιτροπή αποτελούμενη από 3 εκπροσώπους της ΓΣΕΕ και ανά ένα εκπρόσωπο του ΣΕΒ, της ΓΣΕΒΕΕ και της ΕΕΣΕ, θα καθορίσει μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 1993 τα της συστάσεως και λειτουργίας του ανωτέρω φορέα, σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ. Οι σκοποί του ΝΠΙΔ προβλέπονται στο άρθρο 4 της ΕΓΣΣΕ 1991-1992.

Ποσό ανερχόμενο έως το 10% του συνόλου των εισφορών του παρόντος άρθρου διατίθεται στο Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.ΥΑΕ), που έχουν συστήσει η ΓΣΕΕ και οι τρεις εργοδοτικοί φορείς ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΕΣΕ, για ενίσχυση των σκοπών του και σύμφωνα με τις ανάγκες του.

Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 4 της ΕΓΣΣΕ 1991-1992, εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 5: Μερική Απασχόληση

1. Στους εργαζόμενους που καλύπτονται από σχέση εργασίας με μερική απασχόληση παρέχονται: β δυνατότητες συμμετοχής στις δραστηριότητες της επαγγελματικής κατάρτισης που εφαρμόζει η επιχείρηση κάτω από συνθήκες ανάλογες, με εκείνες που αφορούν τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης και αορίστου χρόνου

β οι ίδιες κοινωνικές υπηρεσίες που υπάρχουν στην διάθεση των άλλων εργαζομένων στην επιχείρηση β ίση (αναλογική) μεταχείριση με τους εργαζόμενους με πλήρη απασχόληση και σύμβαση αορίστου χρόνου, ως προς την ετήσια άδεια, τις αποζημιώσεις, τα επιδόματα, τα προγράμματα πρόσθετης κοινωνικής ασφάλειας.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη θα ζητήσουν από τον ΟΑΕΔ την τήρηση και δημοσιοποίηση καταστάσεων για ζητούμενες θέσεις μερικής απασχόλησης.

3. Η εργοδοτική πλευρά ενημερώνει τους εκπροσώπους των εργαζομένων για τον αριθμό των απασχολούμενων με μερική απασχόληση σε σχέση με την εξέλιξη του συνόλου των εργαζομένων, καθώς και για τις προοπτικές πρόσληψης εργαζομένων με πλήρη απασχόληση.

Άρθρο 6: Άδεια γάμου και γεννήσεως τέκνου

Εργαζόμενοι και εργαζόμενες που συνάπτουν γάμο, δικαιούνται να πάρουν άδεια γάμου πέντε (5) εργάσιμων ημερών με αποδοχές η οποία δεν συμψηφίζεται με την ετήσια κανονική άδεια που προβλέπεται από τον Α.Ν. 539/45. Σε περίπτωση γεννήσεως τέκνου ο πατέρας δικαιούται μία μέρα άδεια με αποδοχές για κάθε τέκνο.

Άρθρο 7: Άδεια μητρότητας

Η συνολική διάρκεια της άδειας μητρότητας ορίζεται σε δεκαπέντε (16) εβδομάδες. οκτώ (8) εβδομάδες θα χορηγούνται υποχρεωτικά πριν από την πιθανή ημερομηνία τοκετού και οι υπόλοιπες οκτώ (8) μετά τον τοκετό. Σε περίπτωση που ο τοκετός πραγματοποιηθεί σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν που είχε αρχικά πιθανολογηθεί, το υπόλοιπο της αδειάς θα χορηγείται υποχρεωτικά μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλίζεται χρόνος συνολικής άδειας δεκάξι (16) εβδομάδων. Ο χρόνος αυτής της αδειάς αμειβεται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες για το θέμα αυτό διατάξεις.

Άρθρο 8: Γονική άδεια ανατροφής

1. Γονέας εργαζόμενος σε επιχείρηση ή εκμετάλλευση που απασχολεί τουλάχιστον πενήντα (50) άτομα, εάν: α) έχει συμπληρώσει ένα (1) χρόνο εργασίας στον ίδιο χρόνο εργασίας στον ίδιο εργοδότη και β) ο άλλος γονέας εργάζεται έξω από την κατοικία τους, δικαιούται να λάβει γονική άδεια ανατροφής του παιδιού, μετά την λήξη της άδειας μητρότητας μέχρις ότου το παιδί συμπληρώσει ηλικία τριών ετών (3).

2. Η άδεια αυτή είναι χωρίς αποδοχές, η διάρκειά της μπορεί να φθάσει έως τρειςήμισι (3,5) μήνες για κάθε γονέα και δίνεται από τον εργοδότη, με βάση τη σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων των ενδιαφερομένων δικαιούχων, μέχρι να καλυφθεί ποσοστό 8% του συνόλου των απασχολούμενων στην επιχείρηση για κάθε ημερολογιακό έτος. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως 5 του άρθρου 5, του Ν. 1483/1984.

Άρθρο 9: Άδεια θηλασμού και φροντίδας παιδιών

1. Οι μητέρες εργαζόμενες δικαιούνται, για τον θηλασμό και τις αυξημένες φροντίδες, που απαιτούνται για την αναστροφή του παιδιού επί χρονικό διάστημα δύο ετών από τον τοκετό είτε να διακόπτουν την

εργασία τους για μια ώρα κάθε μέρα, είτε να προσέρχονται αργότερα, είτε να αποχωρούν νωρίτερα κατά μια ώρα κάθε μέρα. Ύστερα από συμφωνία των μερών η μείωση του χρόνου εργασίας μπορεί να ορίζεται σε δύο ώρες επί ένα χρόνο μετά τον τοκετό.

2. Την άδεια απουσίας για λόγους φροντίδας του παιδιού μπορεί εναλλακτικά να ζητήσει ο άνδρας εφόσον δεν κάνει χρήση αυτής η εργαζόμενη μητέρα. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει ο άνδρας να προσκομίσει στην επιχείρηση που απασχολείται βεβαίωση από τον εργοδότη της συζύγου του ότι η ίδια δεν λαμβάνει την άδεια θηλασμού και φροντίδας των παιδιών.

3. Το μειωμένο ωράριο για την φροντίδα του παιδιού θεωρείται και αμείβεται ως χρόνος εργασίας.

Άρθρο 10: Νυκτερινή εργασία εγκύων γυναικών

Οι επιχειρήσεις που απασχολούν εργαζόμενες είτε με πλήρη είτε με μερική απασχόληση αναλαμβάνουν την υποχρέωση κατά την κατάρτιση προγραμμάτων εργασίας να αποφεύγουν την απασχόληση των εγκύων σε νυκτερινή βάρδια.

Σε οποιαδήποτε στιγμή της εγκυμοσύνης και εφόσον η έγκυος το ζητήσει για λόγους υγείας, θα πρέπει να μετακινείται σε θέση ημερήσιας απασχόλησης.

Άρθρο 11: Ισότητα των δύο φύλων

Σύσταση Επιτροπής Ισότητας

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν την αρχή της ισότητας των δύο φύλων στην εργασία όπως αυτή προσδιορίζεται από το Σύνταγμα, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία καθώς και τους διεθνείς κανόνες εργασίας. Γι' αυτό συμφωνούν να συμβάλλουν από κοινού αφενός στην προώθηση της ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών στην εργασία, ειδικότερα δε σε θέματα απασχόλησης, αμοιβής, εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, αφετέρου δε στη λήψη μέριμνας για αξιοπρεπή μεταχείριση και συμπεριφορά στους χώρους εργασίας σε ζητήματα που συνδέονται με το φύλο τους.

2. Επιτροπή αποτελούμενη από τρία μέλη κάθε πλευράς των συμβαλλομένων μερών και από τα δύο φύλα θα παρακολουθεί την εφαρμογή της νομοθεσίας που διασφαλίζει την ίση μεταχείριση των εργαζομένων ανδρών και γυναικών και των εργαζομένων με οικογενειακές υποχρεώσεις, όπως επίσης και την προώθηση των κοινών απόψεων που περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο. Η επιτροπή ανακοινώνει τις διαπιστώσεις της στις διοικήσεις των συμβαλλομένων μερών και τους προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για την εξάλειψη κάθε άνισης μεταχείρισης στον τομέα της αρμοδιότητάς της στις εργασιακές σχέσεις.

Άρθρο 12: Εκπαίδευση συνδικαλιστικών στελεχών

Η εκπαιδευτική άδεια του άρθρου 5 της ΕΓΣΣΕ του 1988 χορηγείται από επιχειρήσεις που απασχολούν πενήντα ή περισσότερους εργαζόμενους και επεκτείνεται και στα μέλη των επιτροπών υγιεινής και ασφάλειας.

Άρθρο 13: Διατηρούμενες διατάξεις

1. Αποδοχές ανώτερες στο σύνολό τους από αυτές που καθορίζει η παρούσα συλλογική σύμβαση ή ευνοϊκότεροι όροι εργασίας, που προβλέπονται από Νόμους, Διατάγματα, Υπουργικές Αποφάσεις, Διαιτητικές Αποφάσεις, Εσωτερικούς Κανονισμούς, Έθιμα ή από τις ατομικές συμβάσεις εργασίας, δεν θίγονται από της παρούσας.

2. Όσες διατάξεις προηγούμενων Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και αντίστοιχων διαιτητικών αποφάσεων δεν έχουν καταργηθεί ή τροποποιηθεί, εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 14: Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 1993.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ